ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ ตัวชี้วัดที่ 3.42 จังหวัดมีที่มีที่พัก ที่กิน ที่เที่ยว ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด รอบ 5 เดือนแรก

---

1. บทวิเคราะห์สถานการณ์

ประเทศไทยเผชิญกับวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ หรือ โรคโควิด 19 ซึ่งพบการระบาดไปทั่วโลก ตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 เป็นต้นมา และยังเผชิญกับปัญหาและภัยคุกคามด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องทั้งจากภัยธรรมชาติและภัยจากมนุษย์ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือภาวะโลกเดือด (Global Boiling) ปัญหามลพิษทางอากาศ เช่น ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ภัยพิบัติเกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภัยแล้ง ปัญหาสารเคมีปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม และในปี 2567 ช่วงครึ่งปีแรก ประเทศไทยเผชิญสภาพอากาศร้อน อุณหภูมิสูงขึ้น และปริมาณน้ำฝนซึ่งเป็นผลจากปรากฏการณ์เอลนีโญ และในช่วงครึ่งปีหลังมีการเปลี่ยนเข้าสู่ภาวะลานีญาเร็วขึ้น ก่อให้เกิดอุทกภัยและความเสี่ยงน้ำท่วมในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ทางภาคเหนือ ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงทางด้านสุขภาพที่ส่งผลกระทบทางสุขภาพของประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประชากรเปราะบาง คนยากจน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ รวมทั้งเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมตามมา จึงต้องเร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบปฏิบัติการอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับชุมชนและท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างทันท่วงที และพัฒนาให้เป็นเมืองสุขภาพดี อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาที่ผ่านมากรมอนามัยขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการสุขภาพดี โดยเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักรู้ มีส่วนร่วม และมีความสามารถจัดการปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยการสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน ซึ่งการดำเนินงานต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานระดับนโยบาย อันจะนำไปสู่การจัดการปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพในระดับพื้นที่ได้อย่างครอบคลุม และมีความยั่งยืน

กรมอนามัยเป็นหน่วยงานหลักที่ขับเคลื่อนด้านวิชาการเพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชนให้ได้บริโภคอาหารที่สะอาดปลอดภัย ภายใต้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำได้รับความร่วมมือในการพัฒนาและยกระดับการจัดการสุขาภิบาลอาหารให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานประกอบกิจการด้านอาหารในแต่ละประเภทอย่างดียิ่ง รวมถึงการขับเคลื่อนในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสุขาภิบาลอาหาร เช่น การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผ่านหลักสูตร BFSI การประเมินรับรองสถานประกอบกิจการด้านอาหารตามเกณฑ์มาตรฐาน การสนับสนุนจัดการอบรมผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร เป็นต้น รวมถึงในปีงบประมาณ 2567 ได้ขับเคลื่อนงานสุขาภิบาลอาหารผ่านนโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุขในประเด็นที่ 12 เศรษฐกิจสุขภาพ และประเด็นที่ 13 นักท่องเที่ยวปลอดภัย ถือเป็นการพัฒนาและยกระดับระบบการจัดการสุขาภิบาลอาหารของสถานประกอบกิจการด้านอาหารประเภทตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่สะสมอาหาร

การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ในพื้นที่ท่องเที่ยวที่เป็นพื้นที่เศรษฐกิจสุขภาพ ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวได้รับบริการอาหารที่สะอาด ปลอดภัย มีมาตรฐาน

การขับเคลื่อนตัวชี้วัดร้อยละสถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย เริ่มดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โดยมีการกำหนดค่าเป้าหมายดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เป้าหมายการดำเนินงาน (พ.ศ. 2566 – 2570)

ปีงบประมาณ 66	ปีงบประมาณ 67	ปีงบประมาณ 68	ปีงบประมาณ 69	ปีงบประมาณ 70
ร้อยละ 30	ร้อยละ 35	ร้อยละ 40	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70

การดำเนินงานตัวชี้วัดจังหวัดมีที่มีที่พัก ที่กิน ที่เที่ยว ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ถูกขับเคลื่อนภายใต้นโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข ประเด็นที่ 13 นักท่องเที่ยวปลอดภัย โดยกำหนดจังหวัดนำร่องพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดโรคและภัยสุขภาพที่ดำเนินการตามมาตรการขับเคลื่อนพื้นที่ท่องเที่ยวปลอดโรคและภัยสุขภาพ 31 จังหวัด และขยายตัวชี้วัดครอบคลุม 76 จังหวัด ส่วนของกรมอนามัยรับผิดชอบขับเคลื่อนในมาตรการที่ 3 ยกระดับเรื่องที่พักและอาหารปลอดภัย และปรับนโยบายใหม่เป็นประเด็นที่ 10 : ด้านการดูแลให้ทุกคนปลอดภัย โดยมีผลการดำเนินงานครอบคลุมตัวชี้วัดย่อย 6 ประเด็น ดังภาพแสดง

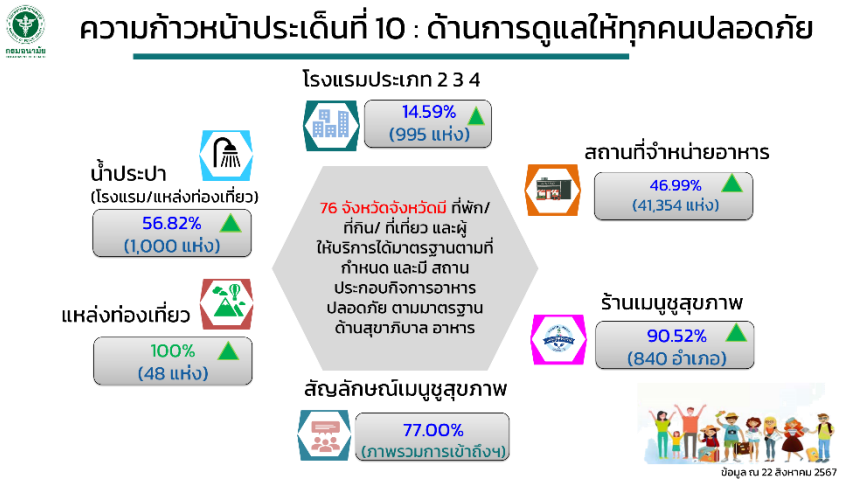

ปีงบประมาณ 2568 จังหวัดมีที่มีที่พัก ที่กิน ที่เที่ยว ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย 2 ประเด็น ภายใต้ภารกิจของสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ได้แก่ 1) สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร : SAN 2) อาหารริมบาทวิถี ผ่านมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารระดับ SAN ขึ้นไป

1. การขับเคลื่อนสถานที่จำหน่ายอาหาร

ในปี 2567 พบผลการดำเนินงานตัวชี้วัดร้อยละ 40 ของสถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย โดยมีจำนวนสถานที่จำหน่ายอาหารที่ขออนุญาตตามกฎหมาย จำนวน 88,012 แห่ง เมื่อคิดผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งแบ่งเป็นสถานที่จำหน่ายอาหารเข้าร่วมพัฒนาโดยการลงทะเบียนในระบบ Foodhandler ของกรมอนามัย จำนวน 42,374 แห่ง และลงทะเบียนในระบบ BKK FoodSafety ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 17,080 แห่ง พบว่าสถานที่จำหน่ายอาหาร ผ่านมาตรฐาน จำนวน 41,354 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 46.99 ดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานสถานที่จำหน่ายอาหาร ปี 2567 แยกรายศูนย์

เขตบริการสุขภาพ	สถานที่จำหน่ายอาหาร						
	เข้าระบบ	รอการประเมิน	ระดับพื้นฐาน	ระดับดีมาก	ไม่ผ่าน	ยังไม่กดส่ง	รวมผ่าน
1	6,684	5	4,001	125	268	445	4,126
2	4,405	323	2,773	75	132	62	2,848
3	2,055	15	1,379	36	125	120	1,415
4	2,722	13	1,445	52	210	35	1,497
5	3,542	126	1,105	54	280	25	1,159
6	3,779	67	1,985	96	539	71	2,081
7	1,849	22	944	45	136	131	989
8	4,324	32	2,583	53	336	182	2,636
9	8,001	90	4,356	70	203	1,635	4,426
10	1,664	19	1,107	42	113	63	1,149
11	1,824	2	995	99	77	6	1,094
12	1,525	60	771	83	141	18	854
13	17,080	0	14,759	2,321	0	0	17,080
รวม	**59,454**	**774**	**38,203**	**3,151**	**2,560**	**2,793**	**41,354**

ตารางที่ 3 ผลการดำเนินงานเทียบกับค่าเป้าหมาย ปี 2567 แยกรายศูนย์

เขตบริการสุขภาพ	สถานที่จำหน่ายทั้งหมด(แห่ง)	ค่าเป้าหมาย(ร้อยละ 40)	ผลการดำเนินงาน	ร้อยละ
1	11,443	4,577	4,126	36.06
2	4,930	1,972	2,848	57.77
3	1,893	887	1,415	74.75
4	6,028	2,411	1,497	24.83
5	2,863	1,145	1,159	40.48
6	9,325	3,730	2,081	22.32
7	4,451	2,193	989	22.22
8	5,520	2,208	2,636	47.75
9	6,176	2,470	4,426	71.66
10	6,303	2,521	1,149	18.23
11	6,954	2,782	1,094	15.73
12	5,046	2,018	854	16.92
13	17,080	6,832	17,080	100.00
รวม	**88,012**	**35,746**	**41,354**	**46.99**

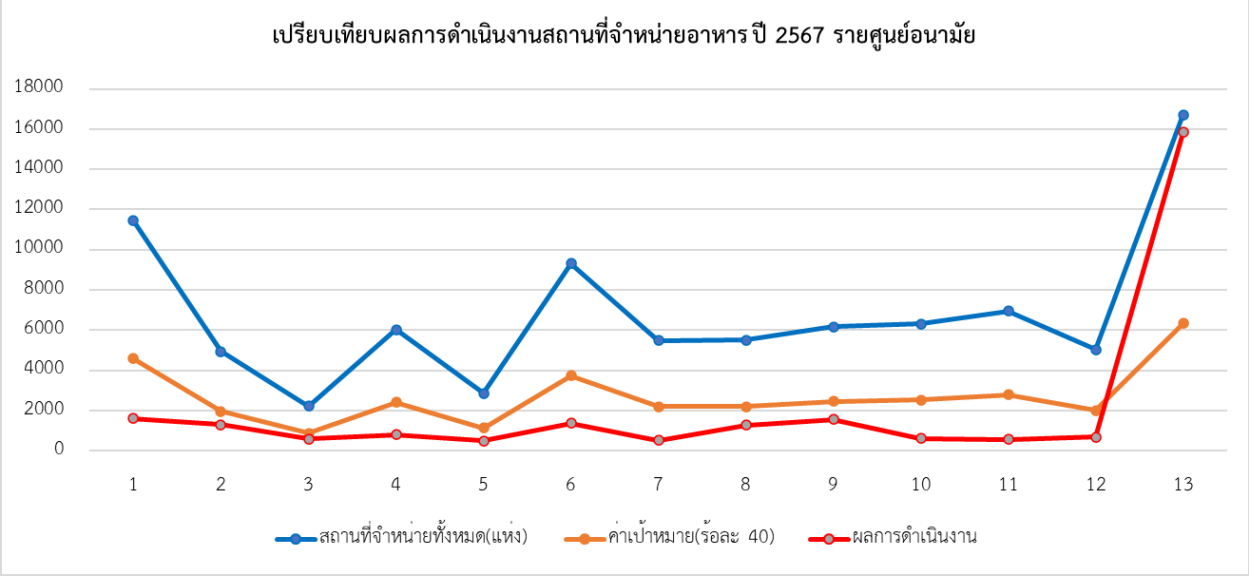

กราฟที่ 1 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานสถานที่จำหน่ายอาหาร ปี 2567 รายศูนย์อนามัย

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ตัวชี้วัด

- แสดงผลผลิตผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ

การขับเคลื่อนตัวชี้วัดร้อยละสถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย เริ่มดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โดยมีจำนวนสถานที่จำหน่ายอาหารทั้งหมด จำนวน 88,021 แห่ง (ลดลงจากตัวเลขเดิมเนื่องจากสถานที่จำหน่ายอาหารปิด/ยกเลิกกิจการ) เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานในปี 2566 ตามค่าเป้าหมายร้อยละ 30 จำนวน 26,261 แห่ง พบผ่านเกณฑ์มาตรฐานฯ จำนวน 14,347 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16.12 และในปี 2567 มีค่าเป้าหมายร้อยละ 40 (ขาวคาดแดง) จำนวน 35,746 แห่ง พบผ่านมาตรฐานฯ จำนวน 41,354 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 46.99 จะเห็นได้ว่าการขับเคลื่อนตัวชี้วัดร้อยละสถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมายมีการเพิ่มขึ้นของผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม แต่ด้วยสถานที่จำหน่ายอาหารในประเทศไทยมีการเพิ่มขึ้นและลดลงตามสภาพเศรษฐกิจและอายุการประเมินรับรองอยู่ที่ 1 ปีรับรองเทียบเท่ากับการอนุญาตประกอบการ ทำให้ต้องผลักดันให้มีกลไกการดำเนินงานที่ต่อเนื่องของหน่วยงานในระดับพื้นที่ที่ให้ความสำคัญกับสถานที่จำหน่ายอาหารในการจัดบริการอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ได้มาตรฐานแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว ดังกราฟที่ 2

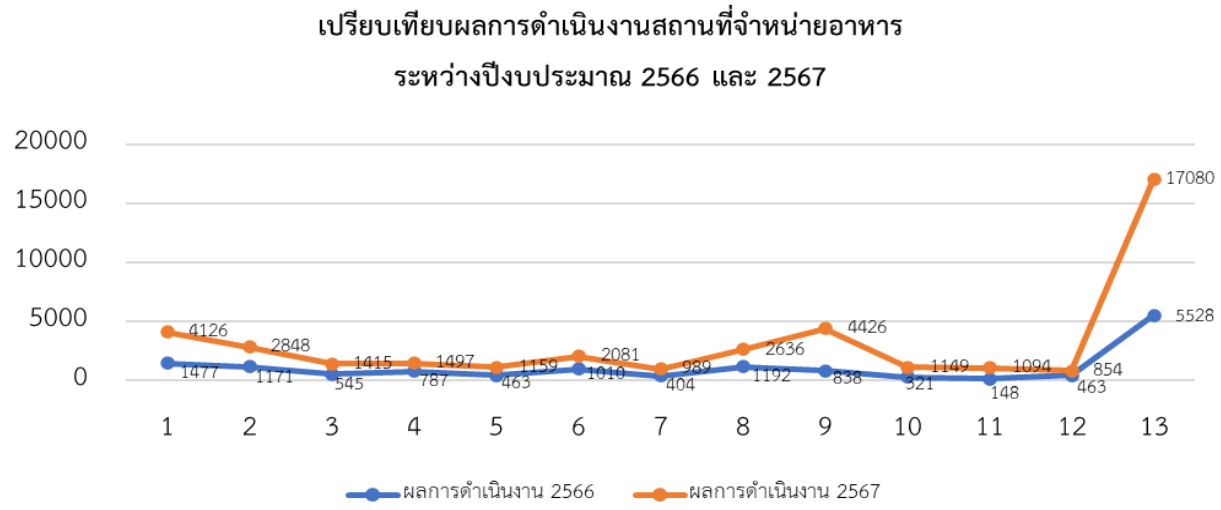

กราฟที่ 2 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานสถานที่จำหน่ายอาหาร ระหว่างปี 2566 - 2567 รายศูนย์อนามัย

- แสดงผลผลิตผลลัพธ์ระดับ T (Trends) แนวโน้ม

แนวโน้มผลการดำเนินงานสถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย โดยในปี 2565 ขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านการยกระดับมาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร ระดับดีมาก Clean Food Good Taste Plus : CFGT Plus จังหวัดละ 5 แห่ง และในปี 2566 ผลักดันการขับเคลื่อนสถานที่จำหน่ายอาหารผ่าน

เกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย ร้อยละ 30 และต่อเนื่องมาในปี 2567 ร้อยละ 40 ซึ่งได้มีการประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมถึงพัฒนาต้นแบบสถานที่จำหน่ายอาหารเพื่อสร้างกระแสให้ผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมพัฒนาและยกระดับสถานที่จำหน่ายอาหารให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยที่สถานประกอบการสามารถแจ้งความประสงค์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งหรือสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ/จังหวัด และศูนย์อนามัย/กรมอนามัย ประกอบกับมีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์มาตรฐานจากมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารสถานที่จำหน่ายอาหาร จำนวน 74 ข้อ (กายภาพ) + 1 ข้อ (ด้านชีวภาพ) + 9 ข้อ Plus ปรับเป็น มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารสถานที่จำหน่ายอาหาร (SAN) จำนวน 20 ข้อ ตาม 5 ปัจจัย (สถานที่/อาหาร/ภาชนะอุปกรณ์/บุคคล/สัตว์แมลงนำโรค) ทำให้คาดการณ์ว่าการดำเนินงานจะสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

- แสดงผลผลิตผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

ปี 2567 กรมอนามัย โดยสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ขับเคลื่อนสถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย จำนวน 77 จังหวัด โดยมีค่าเป้าหมายร้อยละ 40 (ขาวคาดแดง) จำนวน 35,746 แห่ง พบผ่านมาตรฐานฯ จำนวน 41,354 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 46.99 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการดำเนินงานสถานที่จำหน่ายอาหาร ปี 2567 แยกรายศูนย์

เขตบริการสุขภาพ	สถานที่จำหน่ายอาหาร						
	เข้าระบบ	รอการประเมิน	ระดับพื้นฐาน	ระดับดีมาก	ไม่ผ่าน	ยังไม่กดส่ง	รวมผ่าน
1	6,684	5	4,001	125	268	445	4,126
2	4,405	323	2,773	75	132	62	2,848
3	2,055	15	1,379	36	125	120	1,415
4	2,722	13	1,445	52	210	35	1,497
5	3,542	126	1,105	54	280	25	1,159
6	3,779	67	1,985	96	539	71	2,081
7	1,849	22	944	45	136	131	989
8	4,324	32	2,583	53	336	182	2,636
9	8,001	90	4,356	70	203	1,635	4,426
10	1,664	19	1,107	42	113	63	1,149
11	1,824	2	995	99	77	6	1,094
12	1,525	60	771	83	141	18	854
13	17,080	0	14,759	2,321	0	0	17,080
รวม	**59,454**	**774**	**38,203**	**3,151**	**2,560**	**2,793**	**41,354**

2. การขับเคลื่อนอาหารริมบาทวิถี

ในปี 2566 การดำเนินงานอาหารริมบาทวิถี เป็นการขับเคลื่อนตัวชี้วัดภายใต้หน่วยงาน ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงานคือ ร้อยละของอาหารริมบาทวิถี ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถี ระดับดีขึ้นไป (ร้อยละ 80) จำนวน 134 แห่ง พบผลการดำเนินงานผ่านเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถี จำนวน 76 แห่ง (ร้อยละ 56.72) ไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมาย และในปี 2567 ขับเคลื่อนอาหารริมบาทวิถีผ่าน13 นักท่องเที่ยวปลอดภัย และปรับนโยบายใหม่เป็นประเด็นที่ 10 : ด้านการดูแลให้ทุกคนปลอดภัย โดยวัดผลการดำเนินงานใน 31 จังหวัดนำร่องมีอาหารริมบาทวิถีผ่านเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถี ระดับดีขึ้นไป อย่างน้อย 1 แห่ง พบผลการดำเนินงานมีอาหารริมบาทวิถีผ่านมาตรฐาน จำนวน 30 แห่ง (30 จังหวัด) (ร้อยละ 96.77) และการขับเคลื่อนทั้ง 77 จังหวัด พบอาหารริมบาทวิถีผ่านมาตรฐาน ระดับพื้นฐานขึ้นไป จำนวน 115 แห่ง ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการดำเนินงานอาหารริมบาทวิถี ปี 2567 แยกรายศูนย์

เขตบริการสุขภาพ	อาหารริมบาทวิถี								
	เข้าระบบ	รอการประเมิน	ระดับพื้นฐาน	ระดับดี	ระดับดีมาก	ไม่ผ่าน	ยังไม่กดส่ง	ยกเลิก	รวมผ่านพื้นฐานขึ้นไป
1	28	2	10	5	5	1	5	0	20
2	11	1	0	6	4	0	0	0	10
3	13	0	0	7	3	0	3	0	10
4	16	1	1	4	2	0	8	0	7
5	15	3	1	4	4	0	0	1	9
6	13	0	0	7	2	0	4	0	9
7	9	1	1	1	2	0	4	0	4
8	20	1	1	7	2	1	8	0	10
9	17	8	1	5	1	0	2	0	7
10	9	0	1	2	2	1	3	0	5
11	28	0	3	8	5	1	4	0	16
12	14	1	0	4	3	0	6	0	7
13	1	0	0	0	1	0	0	0	1
รวม	**194**	**18**	**19**	**60**	**36**	**4**	**47**	**1**	**115**

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ตัวชี้วัด

- แสดงผลผลิตผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ

การขับเคลื่อนตัวชี้วัดการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถี เริ่มดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในปี 2561 จากความร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผู้สนับสนุนงบประมาณขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยเริ่มจากการคัดเลือกพื้นที่ต้นแบบอาหารริมบาทวิถี การพัฒนาและยกระดับตามเกณฑ์มาตรฐาน 4 มิติ ได้แก่ มิติสุขาภาพ มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติวัฒนธรรม โดยมี 100 คะแนน และแบ่งค่าคะแนนออกเป็นระดับพื้นฐาน ดี และดีมาก ซึ่งมีอาหารริมบาทวิถีต้นแบบจำนวน 12 แห่ง และขยายต่อเนื่องมาในปี 2562 – 2563 อีกรวมเป็น จำนวน 24 แห่ง จนกระทั่งในปี 2564 ประกาศเป็นนโยบายสำคัญในการขับเคลื่อนงานสุขาภิบาลอาหาร โดย ดร.สาธิต ปิตุเตชะ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข จากนั้นจึงกำหนดเป็นตัวชี้วัดการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถี จังหวัดละ 1 แห่ง ปี 2565 ขับเคลื่อนภายใต้ตัวชี้วัดจังหวัดมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานอาหารปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ วัดผลการดำเนินงานภาพรวมจังหวัดที่ขับเคลื่อนในสถานที่จำหน่ายอาหาร ตลาดนัด และอาหารริมบาทวิถี ซึ่งทั้ง 77 จังหวัดสามารถขับเคลื่อนได้ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถีดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปีปัจจุบัน เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานในปี 2566 พบผลการดำเนินงานผ่านเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถี จำนวน 76 แห่ง (ร้อยละ 56.72) จำนวน 134 แห่ง และในปี 2567 พบอาหารริมบาทวิถีผ่านมาตรฐาน ระดับพื้นฐานขึ้นไป จำนวน 115 แห่ง (ร้อยละ 59.28) จำนวน 194 แห่ง ทั้งนี้ การขับเคลื่อนอาหารริมบาทวิถีให้เป็นที่นิยม มีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นพื้นที่หนึ่งที่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพประเทศได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการกำหนดพื้นที่อาหารริมบาทวิถีได้ต้องมีการกำหนดเป็นจุดผ่อนผัน ซึ่งมีหลายหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วม อาจทำให้เกิดการเพิ่ม-ลดของจำนวนอาหารริมบาทวิถีได้ และอายุการประเมินรับรองอยู่ที่ 1 ปีรับรองเทียบเท่ากับการอนุญาตประกอบการ ดังกราฟที่ 3

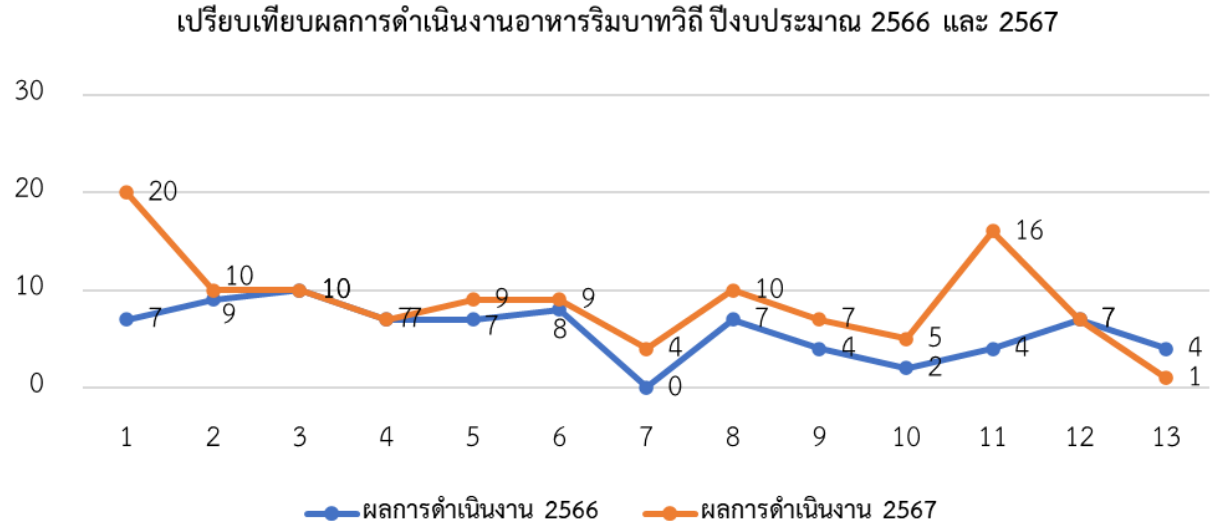

กราฟที่ 3 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานอาหารริมบาทวิถี ระหว่างปี 2566 - 2567 รายศูนย์อนามัย

- แสดงผลผลิตผลลัพธ์ระดับ T (Trends) แนวโน้ม

แนวโน้มผลการดำเนินงานอาหารริมบาทวิถี โดยในปี 2566 พบผลการดำเนินงานผ่านเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถี จำนวน 76 แห่ง (ร้อยละ 56.72) จำนวน 134 แห่ง และในปี 2567 พบอาหารริมบาทวิถีผ่านมาตรฐาน ระดับพื้นฐานขึ้นไป จำนวน 115 แห่ง (ร้อยละ 59.28) จำนวน 194 แห่ง ซึ่งได้มีการประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมถึงขับเคลื่อนผ่านนโยบายสำคัญของกระทรวงสาธารณสุข ประกอบกับมีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์มาตรฐานจากมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารแผงลอยจำหน่ายอาหาร (SAN) จำนวน 20 ข้อ ตาม 5 ปัจจัย (สถานที่/อาหาร/ภาชนะอุปกรณ์/บุคคล/สัตว์แมลงนำโรค) ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานในมิติสุขภาพ ทำให้คาดการณ์ว่าการดำเนินงานจะสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

- แสดงผลผลิตผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

ปี 2567 กรมอนามัย โดยสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ขับเคลื่อนอาหารริมบาทวิถีผ่านมาตรฐานระดับพื้นฐานขึ้นไป จำนวน 115 แห่ง (ร้อยละ 59.28) จำนวน 194 แห่ง ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการดำเนินงานอาหารริมบาทวิถี ปี 2567 แยกรายศูนย์

เขตบริการสุขภาพ	อาหารริมบาทวิถี								
	เข้าระบบ	รอการประเมิน	ระดับพื้นฐาน	ระดับดี	ระดับดีมาก	ไม่ผ่าน	ยังไม่กดส่ง	ยกเลิก	รวมผ่านพื้นฐานขึ้นไป
1	28	2	10	5	5	1	5	0	20
2	11	1	0	6	4	0	0	0	10
3	13	0	0	7	3	0	3	0	10
4	16	1	1	4	2	0	8	0	7
5	15	3	1	4	4	0	0	1	9
6	13	0	0	7	2	0	4	0	9
7	9	1	1	1	2	0	4	0	4
8	20	1	1	7	2	1	8	0	10
9	17	8	1	5	1	0	2	0	7
10	9	0	1	2	2	1	3	0	5
11	28	0	3	8	5	1	4	0	16
12	14	1	0	4	3	0	6	0	7
13	1	0	0	0	1	0	0	0	1
รวม	**194**	**18**	**19**	**60**	**36**	**4**	**47**	**1**	**115**

โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและยกระดับสถานที่จำหน่ายอาหารและอาหารริมบาทวิถี ในปีงบประมาณ 2567 ประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 : พัฒนามาตรฐานการสุขาภิบาลอาหารในสถานประกอบกิจการอาหาร ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยปี 2567 เป็นปีที่มีการปรับเปลี่ยนมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารภายใต้วิถีใหม่ “สะอาด ปลอดภัย ได้มาตรฐาน” ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร (Re-brand) ผ่านการ (1)Re-Standard กำหนดมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารให้เป็นไปตามหลักการสุขาภิบาลอาหาร (2)Re-Process นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล (Big Data) ของสถานประกอบการอาหาร รวมถึงข้อมูลผ่านการอบรม ผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร ในชื่อเรียกว่า “ระบบ Foodhandler” และ (3)Re-Logo ปรับรูปแบบสัญลักษณ์ สร้างภาพลักษณ์ ภาพจำ ผ่านมาตรฐาน SAN & SAN Plus ซึ่งสอดคล้องกับบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ตั้งแต่ผู้ประกอบกิจการ ผู้สัมผัสอาหาร เครือข่ายชมรม สมาคมผู้ประกอบกิจการอาหาร ที่จัดบริการอาหารที่สะอาด ปลอดภัยให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขาภิบาลอาหารทุกระดับได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งกำหนดค่าเป้าหมายการขับเคลื่อนสถานประกอบการอาหาร เพื่อให้มีมาตรฐาน บริการอาหารที่สะอาด ปลอดภัยแก่ผู้บริโภค และติดตาม สุ่มประเมิน รณรงค์ ขับเคลื่อน เยี่ยมเสริมพลังสถานประกอบการอาหารในพื้นที่ร่วมกับภาคีเครือข่าย

กิจกรรมที่ 2 : พัฒนาและขับเคลื่อนกฎหมายที่เกี่ยวข้องสถานประกอบกิจการด้านสุขาภิบาลอาหาร โดยสถานที่จำหน่ายอาหาร ขับเคลื่อนผ่านกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561 ซึ่งมีการออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขและประกาศกรมอนามัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของสุขลัษณะ หลักการและวิธีการจัดการอบรมสุขาภิบาลอาหารสำหรับผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร ส่วนการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถี ดำเนินการผ่าน หมวด 9 การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เนื่องจาก (ร่าง)กฎกระทรวงสุขลักษณะของการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ อยู่ระหว่างนำเข้าคณะอนุวิชาการกฎหมายพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ จึงใช้กลไกการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถี

กิจกรรมที่ 3 : พัฒนาระบบเฝ้าระวังด้านการสุขาภิบาลอาหาร ด้วยสุขลักษณะของการปรุง ประกอบจำหน่ายอาหาร เป็นปัจจัยหนึ่งที่อาจส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดการเจ็บป่วยจากการบริโภคอาหารที่ไม่สะอาด เกิดการปนเปื้อน สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำมีกลไกและเครื่องมือการเฝ้าระวังทางด้าน 1.กายภาพ 2.ชีวภาพ และ 3.เคมี โดยอาศัยความร่วมมือหน่วยงานในระดับพื้นที่ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ศูนย์อนามัย เฝ้าระวังความปลอดภัยอาหาร เพื่อชี้เป้าการดำเนินการที่ไม่ถูกสุขลักษณะในการให้บริการและลดความเสี่ยงของการเกิดโรคที่เกิดจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ

กิจกรรมที่ 4 : พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารสาธารณะด้านสุขาภิบาลอาหาร จัดการอบรมการใช้งานระบบสุขาภิบาลอาหาร Foodhandler และดำเนินการปรับปรุงระบบ Foodhandler สำหรับการดำเนินงาน ได้แก่ (1)แบบฟอร์มการประเมินตนเอง (2)แบบฟอร์มประเมินรับรองโดยเจ้าหน้าที่ และให้คำปรึกษาและอนุมัติผู้ใช้งานระบบ Foodhandler พัฒนาระบบรับรองมาตรฐาน SAN ผ่านระบบ Foodhandler พร้อมทั้งให้คำปรึกษาการใช้งานระบบกับภาคีเครือข่าย

กิจกรรมที่ 5 : พัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายด้านสุขาภิบาลอาหาร จากการปรับเปลี่ยนเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร SAN & SAN Plus เพื่อให้ภาคีเครือข่ายรับทราบ เข้าใจ นำไปปรับใช้ สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ได้จัดการประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินมาตรฐาน เพื่อยกระดับงานสุขาภิบาลอาหารภายใต้วิถีใหม่ “สะอาด ปลอดภัย ได้มาตรฐาน” เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ทั้งมาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร ตลาด สถานที่สะสมอาหาร อาหารริมบาทวิถี การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และให้ความรู้มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร การใช้งานระบบ Foodhandler ผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (Basic of Food Sanitation Inspector: BFSI) และหลักสูตรผู้ตรวจสอบสุขาภิบาลอาหาร (Food Sanitation Inspector: FSI) รวมถึงการอบรมหลักสูตรสุขาภิบาลอาหารให้แก่ผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหารตามประเภทสถานประกอบการอาหาร

กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การประชุมติดตามและนำเสนอความก้าวหน้าการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ประเด็น 13 นักท่องเที่ยวปลอดภัย และนำเสนอผลการดำเนินงานในส่วนของกรมอนามัย ในการประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน/คลัสเตอร์อนามัยสิ่งแวดล้อม และประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตัวชี้วัดสำคัญของการดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร

ทั้งนี้ สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำมีการวิเคราะห์ปัญหาอุปรรค ปัจจัยความสำเร็จ ที่มีต่อการดำเนินงานของตัวชี้วัด โดยสรุปได้ ดังนี้

1. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

1.1 ขาดบุคลากรในระดับจังหวัด/ท้องถิ่น เช่น มีการปรับเปลี่ยน/โยกย้าย/ไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง

1.2 การลงข้อมูลผ่านระบบ Foodhandler น้อย เนื่องจากมีการปรับเกณฑ์มาตรฐานใหม่ และผู้ประกอบกิจการยังเข้าถึงน้อย หรือไม่สะดวกใช้งานเทคโนโลยี

1.3 ขาดงบประมาณการเยี่ยมเสริมพลัง

1.4 ผู้บริหารบางแห่งไม่ให้ความสำคัญของต่องานสุขาภิบาลอาหาร

1.5 บางท้องถิ่นไม่มีการออกข้อบัญญัติทำให้ขาดการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายที่แตกต่างกันในบริบทของหน่วยงานท้องถิ่นที่มีความเป็นเมืองหรือชุมชน

1.6 เจ้าหน้าที่ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานสาธารณสุข ขาดการพัฒนาศักยภาพที่ต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหา

2.1 ผลักดันให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น เป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนงานสุขาภิบาลอาหารในระดับประเทศ

2.2 ควรมีการบูรณาการตัวชี้วัดกับหน่วยงานวิชาการอื่นในกระทรวงสาธารณสุข

2.3 ความชัดเจนของตัวชี้วัดขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงสาธารณสุข

2.4. บางพื้นที่ของสถานประกอบกิจการด้านอาหาร มีการปรับเปลี่ยน/หยุดกิจการ ทำให้ต้องใช้เวลาในการสร้างความเข้าใจ เชิญชวนพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานด้านสุขาภิบาลอาหาร

3. ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่จำเป็นต้องมีเพื่อขับเคลื่อนงานในพื้นที่

3.1 การมีส่วนร่วม/ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ในการดำเนินงาน

3.2 การเพิ่มศักยภาพ/ทักษะ ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างความรู้/ความเข้าใจในแนวทางการขับเคลื่อนงาน และการขยายผลไปยัง อปท. และ รพ.สต.

3.3 ผู้บริหารให้ความสนใจในการขับเคลื่อนงานสุขาภิบาลอาหาร

3.4. บูรณาการตัวชี้วัดระดับกระทรวง - กรม เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่

3.5 การสร้างบุคลากรด้านสุขาภิบาลอาหารในทุกระดับ ผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (Basic of Food Sanitation Inspector: BFSI) และหลักสูตรผู้ตรวจสอบสุขาภิบาลอาหาร (Food Sanitation Inspector: FSI)

3.6 การกำหนดเป็นโครงการมุ่งเป้าในรอบ 6 เดือนหลัง พร้อมงบประมาณสนับสนุน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในระดับพื้นที่

3.7 บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่มีภารกิจสนับสนุนต่อการขับเคลื่อนงานสุขาภิบาลอาหาร ได้แก่ สสอป. กองอาหาร อย. ททท. เป็นต้น

- ความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์

ประเด็นความรู้	ลิงค์ประเด็นความรู้
1. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/act-about-moph/download?id=68084&mid=34934&mkey=m_document&lang=th&did=22012
2. กฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561	https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/reg-about-moph/download?id=68085&mid=34938&mkey=m_document&lang=th&did=22013
3. คู่มือ การดำเนินงานสุขาภิบาลอาหารตามกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561	https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/handbook/934#wow-book/
5. คู่มือ วิชาการสุขาภิบาลอาหารสำหรับเจ้าหน้าที่ (Principles of Food Sanitation Inspectors)	https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/handbook/910#wow-book/
6. คู่มือ การดำเนินการของหน่วยงานจัดอบรมตามประกาศอบรมผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร	https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/handbook/937#wow-book/
7. คู่มือ หลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารสำหรับผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร	https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/handbook/3258#wow-book/
8. มาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร	https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/san/?reload
9. มาตรฐานอาหารริมบาทวิถี : การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ	https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/streetfood-san/?reload
10. คู่มือการพัฒนาและยกระดับอาหารริมบาทวิถี	https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/handbook/998#wow-book/
11. แนวทางการขอรับรองมาตรฐาน SAN & SAN plus	https://foodsan.anamai.moph.go.th/th/food-sanitation/218057
12. ระบบสารสนเทศงานสุขาภิบาลอาหาร (ระบบ Foodhandler)	https://foodhandler.anamai.moph.go.th/

2. ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

<u>กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</u>

(1) Cluster กลุ่มอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

(2) ศอ. 1 - 12 และสถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง

(3) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและอำเภอ/ โรงพยาบาล/ รพ.สต.

(4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กรมการปกครองท้องถิ่น

(5) ผู้ประกอบกิจการด้านอาหารและผู้สัมผัสอาหาร

(6) ภาคีเครือข่ายด้านสุขาภิบาลอาหารที่เกี่ยวข้อง

(7) ประชาชน

ความต้องการ/ความคาดหวัง

(1) ความร่วมมือและความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย ทั้งหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สถาบันการศึกษา รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน สมาคม/ชมรมผู้ประกอบกิจการอาหาร

(2) การสนับสนุนการขับเคลื่อนงานทุกระดับ:

(2.1) บูรณการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2.2) สร้างการรับรู้กลไก/ กลยุทธ์/เครื่องมือที่ใช้ในขับเคลื่อนสถานที่จำหน่ายอาหาร

(2.3) การสร้างผู้ปฏิบัติงานด้านสุขาภิบาลอาหาร ผ่านการอบรมหลักสูตร BFSI/FSI

(2.4) การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหารผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารสำหรับผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร

(2.5) ปรับปรุง ต่อยอดการใช้งานระบบ Foodhandler

(2.6) ยกย่อง/เชิดชูเกียรติ/สร้างมูลค่าผลงานผ่าน Social Media

(2.7) สิ่งสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น แผ่นพับ คู่มือวิชาการ ชุดทดสอบการปนเปื้อนอาหาร เป็นต้น

ความพึงพอใจ/ความไม่พึงพอใจ

ปีงบประมาณ 2567 ประเมิน ความพึงพอใจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการขับเคลื่อนงาน พบผู้ร่วมตอบแบบสอบถาม จำนวน 230 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.6 มีกลุ่มอายุระหว่าง 18-38 ปี ร้อยละ 62.6 รองลงมาอายุระหว่าง 39-53 ปี ร้อยละ 31.7 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านสุขาภิบาลอาหารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 76.1

ความพึงพอใจแนวทางการขับเคลื่อนงานสุขาภิบาลอาหารและเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของสถานประกอบการด้านอาหารที่มีการปรับเปลี่ยนใหม่ภายใต้ สะอาด ปลอดภัย ได้มาตรฐาน SAN และ SAN Plus ในประเด็นดังต่อไปนี้ 1. ทิศทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร ปี 2567 และแนวทางการบูรณาการร่วมกับชมรมและภาคีเครือข่าย 2. หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินรับรองมาตรฐานเพื่อยกระดับงานสุขาภิบาลอาหาร ภายใต้วิถีใหม่ “สะอาด ปลอดภัย ได้มาตรฐาน” 3. การจัดการข้อมูลสุขาภิบาลอาหารผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และ 4. ความพึงพอใจต่อแบบตรวจประเมินรับรองมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารภายใต้วิถีใหม่ อยู่ในระดับความพึงพอใจถึงพอใจมาก รายละเอียดดังตารางที่ 7 และตารางที่ 8

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจการขับเคลื่อนงานสุขาภิบาลอาหาร

ประเด็นคำถาม	ไม่พอใจ		พอใจ		พอใจมาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ทิศทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร ปี 2567 และแนวทางการบูรณาการร่วมกับชมรมและภาคีเครือข่าย						
- ได้รับความรู้หรือมุมมองใหม่	3	1.3	130	56.5	97	42.2
- สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	2	0.9	99	43.0	129	56.1
- พึงพอใจต่อการถ่ายทอดของวิทยากร	1	0.4	101	43.9	128	55.7
2. หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินรับรองมาตรฐานเพื่อยกระดับงานสุขาภิบาลอาหาร ภายใต้วิถีใหม่ “สะอาด ปลอดภัย ได้มาตรฐาน”						
- ได้รับความรู้หรือมุมมองใหม่	3	1.3	115	50.0	112	48.7
- สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	2	0.9	110	47.8	118	51.3
- พึงพอใจต่อการถ่ายทอดของวิทยากร	1	0.4	104	45.2	125	54.3
3. การจัดการข้อมูลสุขาภิบาลอาหารผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล						
- ได้รับความรู้หรือมุมมองใหม่	4	1.7	121	52.6	105	45.7
- สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	4	1.7	123	53.5	103	44.8
- พึงพอใจต่อการถ่ายทอดของวิทยากร	5	2.2	111	48.3	114	49.6

ตารางที่ 8 ความพึงพอใจต่อแบบตรวจประเมินรับรองมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารภายใต้วิถีใหม่

แบบตรวจประเมินรับรองมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารภายใต้วิถีใหม่	ไม่พอใจ		พอใจ		พอใจมาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ได้รับความรู้หรือมุมมองใหม่	3	1.3	109	47.4	118	51.3
- สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	2	0.9	106	46.1	122	53.0
- มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้	7	3.0	121	52.6	102	44.3
- พึงพอใจต่อการถ่ายทอดของวิทยากร	2	0.9	106	46.1	122	53.0

ความพึงพอใจต่อแบบตรวจประเมินรับรองมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารภายใต้วิถีใหม่	ไม่พอใจ		พอใจ		พอใจมาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตลาดประเภทที่ 1	2	0.9	119	51.7	109	47.4
ตลาดประเภทที่ 2	2	0.9	120	52.2	108	47.0
สถานที่จำหน่ายอาหาร	1	0.4	115	50.0	114	49.6
สถานที่สะสมอาหาร	2	0.9	115	50.0	113	49.1
การจำหน่ายอาหารในที่หรือทางสาธารณะ	3	1.3	116	50.4	111	48.3

3. มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัด มาตรการสำคัญ ประกอบด้วย

1. พัฒนาระบบ และกลไก การขับเคลื่อนงานด้านสุขาภิบาลอาหาร ให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

2. ต่อยอดระบบเทคโนโลยีดิจิทัล สร้างฐานข้อมูลสุขาภิบาลอาหารที่เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงข้อมูล platform ที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างความรอบรู้ภาคีเครือข่ายสุขาภิบาลอาหาร ที่ทันสมัย ทันสถานการณ์ มีช่องทางการเข้าถึงข้อมูลหลากหลาย ถูกต้องน่าเชื่อถือ

4. ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านสุขาภิบาลอาหาร จากนโยบายสู่การปฏิบัติในทุกระดับพื้นที่ รู้สิทธิหน้าที่และปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

<u>การขับเคลื่อนตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับ PIRAB</u>

กิจกรรม	มาตรการ (PIRAB)	ประเด็นความรู้/สิ่งที่ได้
การพัฒนาและยกระดับตามเกณฑ์มาตรฐานด้านสุขาภิบาลอาหาร	P: Partnership ความร่วมมือภาคีเครือข่ายด้านสุขาภิบาลอาหาร I: Invest การพัฒนาแบบประเมินมาตรฐาน การเฝ้าระวัง พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง R: Regular การรวบรวมกฎหมายภายใต้การดำเนินงานของ อปท. เชื่อมโยงการจัดการสุขาภิบาลอาหารในท้องถิ่น และติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน A: Advocacy สนับสนุนองค์ความรู้ สื่อประชาสัมพันธ์ สื่อวิดีทัศน์ คู่มือ เพื่อประชาสัมพันธ์ทางหนังสือราชการ เว็บไซต์ และ Social Media ต่าง ๆ	- แนวทางการขับเคลื่อนงานสุขาภิบาลอาหาร - การพัฒนาและยกระดับตามเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร - เกิดการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ - เสริมสร้างความรู้ภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานสุขาภิบาลอาหารทุกระดับ
การพัฒนาระบบสารสนเทศงานสุขาภิบาลอาหาร	I: Invest การพัฒนาแบบประเมินมาตรฐาน การเฝ้าระวัง พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง	ช่องทางการนำเข้าข้อมูล ฐานข้อมูลสถานประกอบกิจการด้านอาหารระดับประเทศ ฐานข้อมูลผู้ประกอบกิจการ ผู้สัมผัสอาหาร

กิจกรรม	มาตรการ (PIRAB)	ประเด็นความรู้/สิ่งที่ได้
การพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่าย	P: Partnership ความร่วมมือภาคีเครือข่ายด้านสุขาภิบาลอาหาร B: Building Capacity สร้างผู้ปฏิบัติงานด้านสุขาภิบาลอาหารในระดับพื้นที่	ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขาภิบาลอาหารในระดับพื้นที่ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้วิชาการด้านสุขาภิบาลอาหารเพื่อกำกับ ดูแลสถานประกอบกิจการด้านอาหาร ให้ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎหมาย
ติดตาม เยี่ยมเสริมพลังการขับเคลื่อนงานในพื้นที่	P: Partnership ความร่วมมือภาคีเครือข่ายด้านสุขาภิบาลอาหาร/ เสริมสร้างแรงใจการดำเนินงานในพื้นที่	- กลไกการดำเนินงานสุขาภิบาลอาหารในพื้นที่ - กัลยาณมิตรในการดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร

4. แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด

กิจกรรม	ต.ค. 67	พ.ย. 67	ธ.ค. 67	ม.ค. 68	ก.พ. 68	มี.ค. 68	เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิ.ย. 68	ก.ค. 87	ส.ค. 68	ก.ย. 68
1. ชี้แจงการดำเนินงาน - สถานที่จำหน่ายอาหาร - อาหารริมบาทวิถี		←	→									
2. ปรับปรุงระบบรายงานผลการดำเนินงาน			←	—	—	—	—	→				
3. พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่าย						←	—	→				
4. ติดตาม/รณรงค์/เยี่ยมเสริมพลัง/ประชาสัมพันธ์	←	—	→		←	—	→					
5. สรุปผลการดำเนินงาน					←	→				←	→	

****